

Sviar atkvøða um EF-limaskap

Teir báðir størstu flokkarnir í Svøríki, javnaðarflokkurin og tann konservatívi flokkurin, hava gjørt av, at ein fólkaatkvøða skal avgera, um Svøríki skal fara upp í EF ella ikki.

Teir báðir leiðararnir í flokkunu, Ingvarð Carlsson og Carl Bildt, eru samdir um, at henda fólkaatkvøða skal vera í 1994, beint eftir valið.

Vanliga eru fólkaatkvøður í Svøríki bert vegleiðandi, men av tí at teir báðir størstu flokkarnir nú siga, at avgerðin um limaskap skal takast eftir atkvøðuna, verður hon helst meira enn vegleiðandi. Hon verður avgerandi fyri støðu Svøríkis til EF, og sambært eygleiðarunum verður Svøríki limur í felagsskapinum um ikki so mong ár.

Anti-aparteid felagsskapurin nøgdur — tekur seg sjálfvan av

Um somu tíð avgjörði tann stóri paraplyfelagsskapurin av anti-aparteidbólum í Suðurafrika. Tann sameindi demokratiski fronturin, UDF, at taka seg sjálfvan av.

UDF, sum fevnir um umleið 700 bólkar, varð stovnaður fyri átta árum síðani sum eitt mótmæli móti eini lóg, sum tá kom í gildi og sum loyvdi indarum og littum at fáa pláss í einum slag av undirhúsi, men sum tó framvegis útiðstíð ollum svørtum frá tinguin.

Formaðurin í UDF, Albertina Sisulu, sigur við bretska tíðindastovuna Reuter, at orsökkin til at felagsskap-

urin tekur seg sjálfvan av er tann, at suðurafrikanska minniluta-stjórnin nú er farin undir at samráðast við meginpartin av fólkinum.

UDF hevur bæði hvítar, svartar og littar limir.

Sambært Sisulu er høvuðsendamálið hjá UDF nú gingið út, nevnliga at forboðið móti sokallaðum systemkritikarunum er farið úr gildi og politisk flóttafólk nú kunnu koma heim aftur til Suðurafrika.

UDF hevur annars havt tætt samarbeiði við svørtu frælsisrørsluna ANC.

Svørt dripin í Suðurafrika

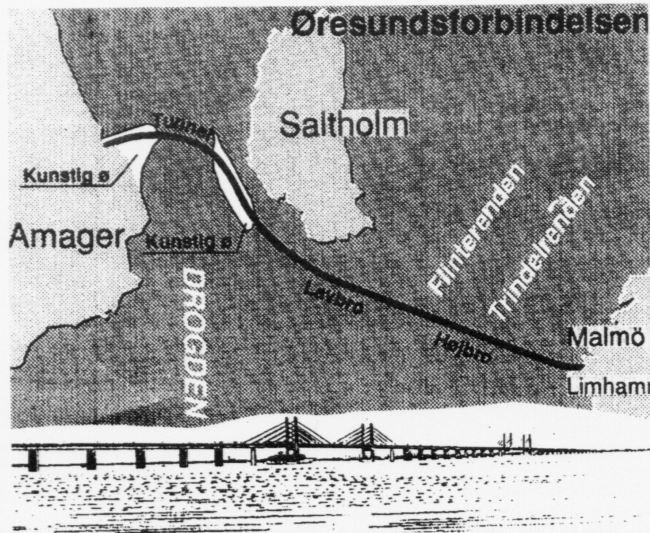
Umleið 24 fólk vórðu sunnudagin dripin undir herviligum bardaga millum ymsar svartar bólkar í tí svartu fátækrabýlinginum Soweto utanfyri Johannesburg í Suðurafrika.

Bardagin var millum ungar menn frá tveim-

um av teimum størstu svørtu felagsskapunum, ANC og Inkhata.

Næstan 4000 svørt hava latið liv hesi seinastu fimm árin í tí borgarakriggjíknandi bardaganum millum ANC og Inkhata.

Brúgv um Oyrasund

í gjár skuldi danska stjórnin og andstöðan taka endaliga støðu til ætlanina at fáa fast samband millum Danmark og Svøríki um Oyrasund.

Tað stendur longu greitt, at tað fer at enda við eini brúgv um Oyrasund, sum fer at kosta 20 mia. kr. Og møgulega fara stjórnirnar í Danmark og Svøríki longu í dag at semjast um hetta stóra brúgvvarprojehtið.

Brúgvin verður bæði til

tok og bilar.

Ein spurningur, sum hevur verið nógv umrøddur í samband við ætlanina, er hvussu nógv eitt tílíkt samband fer at skaða umhvørvið. Bæði í Danmark og Svøríki hevur verið vist á henda vanda, og serliga er tað ætlanin at loyva bilferðslu eftir brúnni, sum hevur elvt til mótsstöðu. Roknað verður við at tann økta bilferðslan fer at økja dálkingina munandi. Hetta eru ser-

liga donsk umhvørvisfólk sera ónøgd við og hava vist á, at tað hevði verið betri bara at loyvt tokferðslu um sundið.

Men tað verður so helst til bæði bilar og tok. Hetta er serliga eitt ynski frá svenskarum síðu. Svenski idnaðurin hevur leingi tosað um eitt Oyrasundsprojekt, har svenskur idnaður skjótt og lætt kann fáa atgongd til tann stóra europeiska marknaðin. Serliga er tað stjórn

í stórfyrirkuni Volvo, Per Gyllenhammer, sum hevur staðið á odda fyri at fáa fast samband, sum eisini fevnir um bilarnar. Talan er um eina beinleiðis ferðsluáð, »The Scandinavian Link«, millum Noreg, Svøríki og Danmark og so víðari til Týsklands, sum nú verður veruleiki.

Brúgvin um Oyrasund skal vera liðug í 1998.

Ræðuleikar frá Pinochet-stýrinum skelka alt Chile

Ikki eitt menniskja var úti á gøtuni, øll søtu heima við sjónvarpstíð ella útvarpstíð og lýddu á, tá forsetin í Chile, Patricio Aylwin mánadagin almannakunngjórði eina umfevnandi frágreiðing um tey meira enn 2000 morðini, sum vórðu framd tey 17 árin, ein hernaðarjunta undir Augustino Pinochet ráddi í landinum.

Hetta var ein lóta, sum chilenaar hava biðað leingi eftir.

— Henda frágreiðingin visir okkum, hvat veruliga hendi, og hvussu ræðuligt tað var. Øll mugu vit góðtaka, at tað her stendur er satt. Eingin kann visa tí aftur, segði Aylwin um stóru frágreiðingina, sum hann sjálvur

læt seks sakførarar gera stutt eftir at hann kom til valdið í Chile.

Tað var ein sera sinnisrørdur forseti, sum greiddi tjóðini frá innihaldinum í frágreiðingini, sum er ein ræðusøga úr enda í annan. Hon sigur nágreiniliga frá tí ræðuliga torturi, sum tey mongu offri vóru fyri. Torturhættirnar vóru so útspekuleraðir og ræðuligir, sum einki vanligt menniskja hevur hugflog til at mynda sær.

Í teirri 1700 síðu drúgvu frágreiðingini verður sagt frá, hvussu tað loyniliga politíð, sum Pinochet, herovasti, sjálvur stovnaði eftir hernaðarkvettið í 1973, fór undir eina miðvísu forfylging av vinstravendum bæði í

Chile og í øðrum londum. Millum 1973 og 1990 eru 1068 fólk myrd av hesi loyniligu lögreglu ella fólk, sum arbeiddi fyri hana. Onnur 957 eru burturflutt ella dripin og likini eru ongantíð funnin.

Um somu tíð sum Aylwin tosaði til tjóðina frá Moneda-forsetaborgini í Santiago, stóðu ættarfolk hjá teimum saknaðu á torginum utanfyri borgina og vistu fram myndir av teimum offrunum.

Fleiri ferðir undir røðuni mátti forsetin støða á og turka tárini, so sinnisrørdur hann var av støðuni.

Hann bað chilenaar binda frið og ikki birta upp undir valdsgerðir fyri at taka hevnd. Hann segði, at tey avvarðandi skulu fáa hjálp av ymsum

slag.

Aylwin er annars undir stórum trýsti frá sínum egnu at fara í rættin við fleiri av teimum hernaðarleiðarunum, sum hava ábyrgdina av drápunum. Men hetta kann hann ikki sum støðan er í dag. Sjálvur høvuðsmaðurin fyri øllum hesum morðum, Pinochet, situr fjálgt í sínum sessi sum ovasti hernaðarlígi leiðari í Chile. Hadaði kann eingin vika hann, heldur ikki forsetin. Pinochet hevur eisini greitt frá, at hann fer at seta seg upp ímóti at ein tann einstaklingur hansara monnum verður koyrdur í rættin.

UTTAN

EFTIR

Jan Müller skivur